

Ekskursijos paukščių salėje

„Pasaulio paukščiai. Jų įvairovė“

Paukščiai – specializuota aukštesniųjų stuburinių gyvūnų klasė. Tai dvikojai, šiltakraujai, kiaušinius dedantys stuburiniai, kuriems būdingos plunksnos, sparnais virtusios priekinės galūnės, bedančiai snapai ir tuščiaviduriai kaulai. Paukščiams būdinga pastovi ir aukšta 38–45 °C kūno temperatūra ir sudėtinga nervų sistema, dėl kurios jie lengviau orientuojasi aplinkoje. Veisimasis, palyginti su ropliais, taip pat tobulesnis (peri kiaušinius, jauniklius maitina ir saugo).

Paukščiai gyvena visuose žemynuose. Šiuo metu pasaulyje aptiktos 10 426 paukščių rūšys. Ekskursijos metu lankytojai supažindinami su pasaulio paukščių įvairove, jų sandara, biologijos bruožais, būrių charakteristika, paplitimu, reikšme gamtai ir žmogui, saugomomis rūšimis.

Ekskursijos trukmė iki 1 val.

Ekskursija skirta pradinių, vyresnių klasių moksleiviams, suaugusiems.

„Lietuvos paukščiai. Būrių charakteristika“

Ekskursija panaši į „Pasaulio paukščiai. Jų įvairovė“, tik pasakojama apie **Lietuvos** paukščius. Iki 2015 m. rugsėjo mėn., Lietuvoje aptiktos 390 rūšys, priklausančios 21 paukščių būriui. Kaip ir sąrašė paukščių rūšys surašytos pagal būrius ir šeimas, taip ir muziejuje paukščiai demonstruojami atskirais būriais.

Ekskursijos metu lankytojai supažindinami su visų Lietuvos paukščių būrių atstovais, sandaros, elgsenos bei perėjimo ypatumais, paplitimu, biotopais, akcentuojamos retos, saugomos rūšys.

Ekskursijos trukmė iki 1 val.

Ekskursija skirta pradinių, vyresnių klasių moksleiviams, suaugusiems.

„Išskrendantys bei žiemojantys paukščiai. Paukščių migracijos“

Paukščiai pagal keičiamą buvimo vietą skirstomi į sėslius, klajūnus ir migruojančius (traukiančius). Sėslius paukščiai visus metus gyvena toje pačioje vietoje, klajūnai, išvedę vaikus, ieško palankesnių maitinimosi sąlygų, todėl klajoja įvairiomis kryptimis. Didelė dalis Lietuvos paukščių yra migruojantys, jie išskrenda žiemoti į kitas šalis ar net žemynus. Tikrieji artimi migrantai skrenda žiemoti į Vakarų Europą, tikrieji tolimi migrantai žiemoja Afrikoje. Į Lietuvą migruojantys paukščiai pradeda parskristi kovo mėnesį. Riba tarp sėslių, klajūnų ir migruojančių paukščių yra sąlygiška. Dažniausiai migruoja tik rūšies šiaurinė populiacija, pietinė būna sėsli arba klajoja.

Paukščių migracija ypač būdinga tose šalyse, kur šiltas vasaras keičia šaltos žiemos. O tropikų juostoje kur lietaus periodą keičia ilgalaikė sausra. Paukščių migracijos mokslinio tyrimo pradžia siejama su 1899 m., kuomet danas L. Mortensenas aliuminiais žiedais pradėjo žieduoti varnėnus ir kt. paukščius. Paukščių migracijai tirti 1903 m. Kuršių nerijoje buvo įsteigta pirmoji pasaulyje Rasytės (Rybačiaus) ornitologinė stotis. Lietuvoje prof. Tado Ivanausko iniciatyva 1929 m.– Ventės rago ornitologinė stotis.

Ekskursijoje pristatomi migruojantys ir sėslius paukščiai, jų migracijos keliai, supažindinama su paukščių žiedavimu, jo tikslais ir uždaviniais.

Ekskursijos trukmė iki 1 val.

Ekskursija skirta pradinių, vyresnių klasių moksleiviams, suaugusiems

Ekskursijų aprašus paruošė: vyr. ekskursijų vadovė Audronė Kleišmantienė.